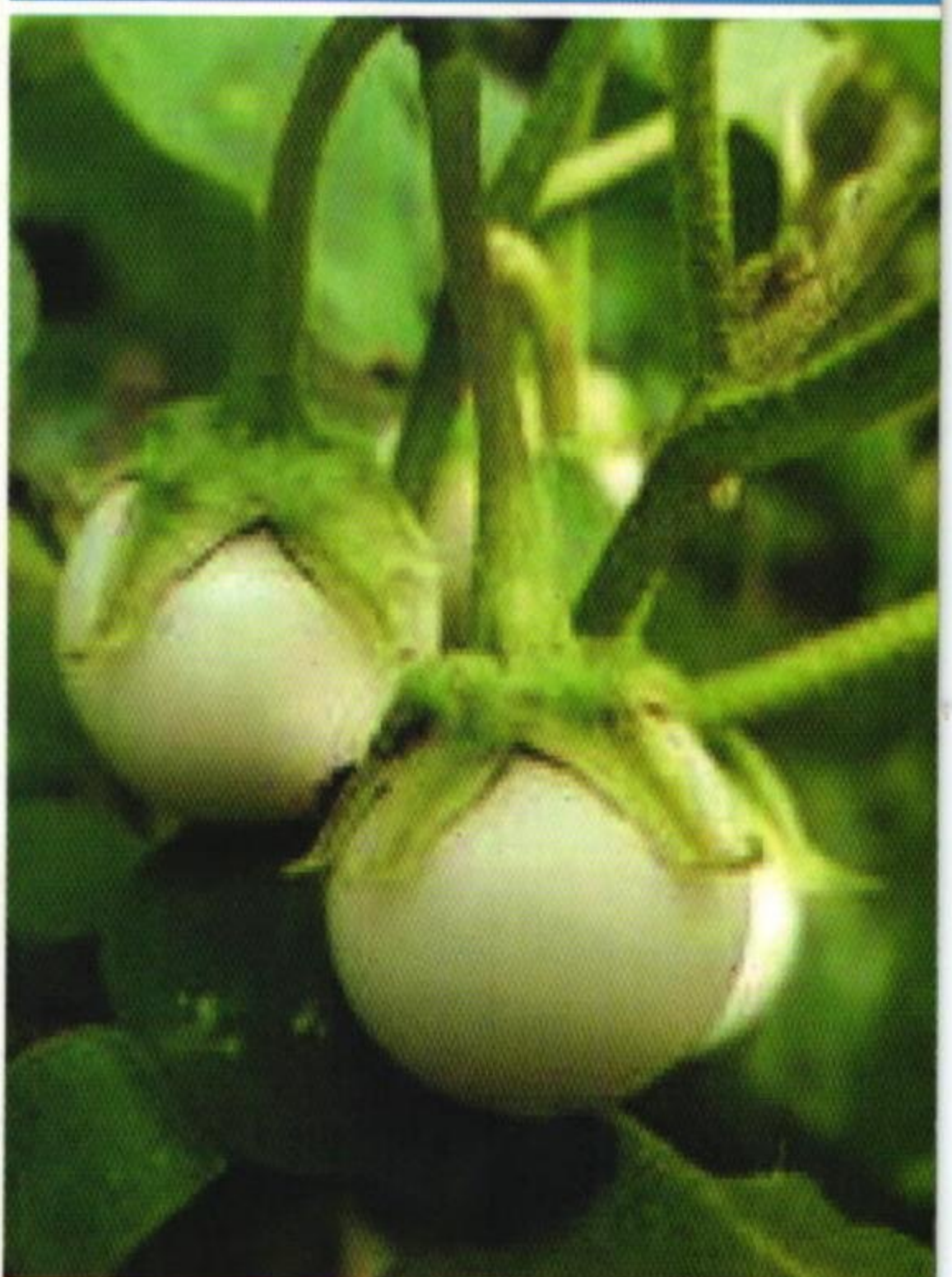

វិទ្យាសាស្ត្រ
 ផលិតផល
 កសិកម្ម

ប្រកាស
 លេខ ១៧
 ច.ក

ស្តីពី
 ការអនុវត្ត
 បច្ចេកទេស
 ដាំដុះ
 ដំឡូង

ວິທີປູກພືດສວນຄົວແບບຊາວບ້ານ

ໂດຍ: ບຸນຊຽນເພັດລຳພັນ

ພິສູດອັກສອນ: ຄະນະບັນນາທິການ: ສຳນັກພິມແສງສຸວັນ

ອອກແບບ - ຈັດໜ້າ ຈັດພິມໂດຍ: ສຳນັກພິມແສງສຸວັນ

ຈຳນວນພິມ: 2.000 ຫົວ

ຂະໜາດພິມ: 15 x 21 ຊມ, 112 ໜ້າ

ທະບຽນອະນຸຍາດ : 225 /ພຈ03052013

ພິມທີ່ : ດວງມາການພິມ

ພິມຄັ້ງທີ 1, ປີ 2013

© ສະຫງວນລິຂະສິດ

ຂໍ້ມູນທາງບັນນານຸກົມຂອງຫໍສະໝຸດແຫ່ງຊາດ

ບຸນຊຽນເພັດລຳພັນ

ວິທີປູກພືດສວນຄົວແບບຊາວບ້ານ / ບຸນຊຽນ ເພັດລຳພັນ. -- ວຽງຈັນ:
ສຳນັກພິມແສງສຸວັນ, 2013.

112 ໜ້າ: ພາບປະກອບສີ ; 21 ຊມ

1. ພືດສວນຄົວ. I. ຊື່ເລື່ອງ

635 -- dc21

ISBN 978-9932-404-82-7

ສຳນັກພິມແສງສຸວັນ SENGSOUVANH Publishing Co.,LTD

09 ຖະໜົນໜອງບົວທອງ, ບ້ານໂພນຄຳ, ເມືອງສີໂຄດຕະບອງ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ,

ສປປ. ລາວ, ໂທຕັ້ງໂຕະ ແລະ ໂທລະສານ : (856 21) 540344

ມືຖື : (856 20) 55607004, 55526028

Email: sengsouvanh_publishing@hotmail.com

ບົດນຳ

ອາຫານນັບວ່າເປັນປັດໄຈທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ປະເພດໜຶ່ງ ເພາະຄົນເຮົາ ຕ້ອງການ ເພື່ອຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງຮ່າງກາຍ ຊຶ່ງມະນຸດເຮົານຳມາປຸງເປັນອາຫານ ສຳລັບບໍລິໂພກໄດ້ ຫຼາຍລັກສະນະ ເຮົາອາດໃຊ້ທັງຕົ້ນ ຫຼື ສະເພາະສ່ວນໃດ ສ່ວນໜຶ່ງ ຫຼື ໃຊ້ຫຼາຍໆສ່ວນເປັນອາຫານ ເຊັ່ນ: ລຳຕົ້ນ, ໃບ, ຮາກ, ດອກ, ໝາກ ແລະ ເມັດ. ຜັກໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວເປັນພືດລົ້ມລຸກ ຫຼື ອາຍຸສັ້ນ ບາງຊະນິດລຳຕົ້ນ ແຂງແຮງສາມາດຕັ້ງຊົງຕົວໄດ້ ບາງຊະນິດມັກເກາະ, ເປັນຕ້ອງມີໄມ້ຄ້າງ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງມີໄມ້ຍືນຕົ້ນທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ທີ່ເຮົາໃຊ້ ບາງສ່ວນເປັນຜັກ ເຊັ່ນ: ຜັກອີຣຸມ, ຜັກຫວານປ່າ, ໝາກຂີ້ຫູດ, ຕົ້ນກັນຖິ່ນ, ຕົ້ນແຄ ແລະ ອື່ນໆ ອີກທີ່ ໃຊ້ໝາກ, ສ່ວນໃບອ່ອນ ຫຼື ຍອດອ່ອນ ເປັນຜັກສົດໄດ້.

ການປູກພືດຜັກສວນຄົວເໝາະສົມຢ່າງຍິ່ງສຳລັບທຸກຄອບຄົວ ເຮັດໃຫ້ ເກີດຄວາມສະບາຍໃຈໃນການບໍລິໂພກຜັກ ບໍ່ກັງວົນກ່ຽວກັບສານຜິດຂອງຢາ ຂ້າແມງໄມ້, ຄວາມສະອາດ, ເຊັ່ນວ່າ: ໄດ້ຜັກສົດໄວ້ຮັບປະທານ, ໄວ້ປຸງອາຫານ ໄດ້, ໄດ້ຜັກທີ່ປອດສານພິດ ເຊັ່ນ: ຮູ້ຈັກເຮັດວຽກ; ຮູ້ຈັກທຳມະຊາດ ແລະ ໄດ້ອອກ ກຳລັງກາຍ ໃນຂະນະທີ່ປູກ ແລະ ການດູແລຮັກສາ ແລະ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ, ມີລາຍໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເມື່ອນຳຜັກໄປຂາຍ, ແລະ ໄດ້ພືດ ສະໝຸນໄພຫຼາຍຊະນິດ ໄວ້ຮັກສາໂລກໄພໄຂ້ເຈັບ ເຊັ່ນ: ໝາກເຜັດ, ຂີງ, ຂ່າ, ກ້ານກຳ ແລະ ຫົວສີໃຄ ເປັນຕົ້ນ. ທັງເປັນການປະຫຍັດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຂອງຄອບຄົວໃນແຕ່ລະວັນ.

01 ມິຖຸນາ 2013

ຜູ້ຮຽບຮຽງ

ສ.ສາຍຊຸມ

ສາລະບານ

ໜ້າ

ການປູກຜັກກະລໍ່າປີ (Cabbage)	6
ກະລໍ່າປີແດງ (Red Cabbage)	7
ການປູກກະລໍ່າປີດອກ (Cauli Flower)	9
ຜັກກາດນາ (Chinese Kale)	12
ຜັກກາດຫົວ	15
ຜັກກາດຂາວ (Chinese Cabbage)	18
ຜັກກ້ານກໍ່າ ຫຼື ຫອມລາບ (Kitchen mint)	22
ຜັກກະເສດ (water cress)	26
ຜັກກາດຂາວກວາງຕຸ້ງ (Kuang Futsoi)	28
ຂ່າ (Greater garangal)	31
ຂີງ (Ginger)	33
ໝາກເຂືອເພາະ (Eggplant)	38
ໝາກແຄ້ງ (Plante brush ຫຼື Common Asiatic weed)	41
ຜັກກະເພົາລົມ (Holy baced basil)	44
ໝາກໃສ (Bttre Gourd)	47
ຜັກສະຫຼັດ	50
ຜັກຊີ	52
ຜັກແຊນນາລີ	54
ການປູກຜັກຕັງໂອ	56

ຜັກຕໍາລົງ (Ivy gourd)	57
ໝາກແຕງກວາ (Cucumber)	59
ໝາກຖົ່ວຍາວ (Yard long Bean)	62
ຖົ່ວເບີ (Common Bean)	65
ຖົ່ວໝູ (Winged Bean)	68
ຖົ່ວດິນ (Sugar pea)	70
ໝາກນອຍ (Angled Loofah)	72
ຜັກນາງເລີດ (ອີເລີດ)	74
ບູອກໂຄລີ (Broccoli)	78
ໝາກເລັ່ນ (Tomato)	81
ຫົວສີໃຄ	85
ຜັກຫອມປ້ອມ (Coriander)	87
ໝາກອີ (Pumpkin)	89
ໜໍ່ໄມ້ຜູ້ງ (Asparagus)	91
ໝາກເຜັດຊີ້ຟ້າ Long cayenne pepper	96
ໝາກເຜັດຍວກ (Green chili)	99
ໝາກເຜັດຂີ້ໝູ (Hot chili)	102
ໝາກເຜັດໃຫ່ຍ (Bell peppers)	105
ໝາກໂມ (Watermelon)	108
ເອກະສານອ້າງອີງ	112

ການປູກຜັກກະລໍ່າປີ

(Cabbage)

ກະລໍ່າປີ ເປັນຜັກທີ່ຢູ່ໃນຕະກຸນ Gruciferae ມີຊື່ທາງວິທະຍາສາດວ່າ: Brassicaolerceavar. capitataLinn. ໃນເມື່ອກ່ອນ ກະລໍ່າປີເປັນພືດເຂດອົບອຸ່ນເມເມດີເຕລານຽນ ແຖບຢູ່ໂຮບຕໍ່ມາຈຶ່ງແພ່ລາມມາບ້ານເຮົາຊຶ່ງໃນສະໄໝກ່ອນກະລໍ່າປີ ປູກໄດ້ດີແຕ່ລະດູໜາວຕໍ່ມາມີການພັດທະນາສ້າງແນວພັນສໍາລັບເຂດຮ້ອນ ເໝາະສົມກັບສະພາບອາກາດບ້ານເຮົາ. ກະລໍ່າປີເປັນຜັກ ອາຍຸ 2 ປີ ແຕ່ປູກເປັນພືດອາຍຸປີດຽວ (Annual) ອາຍຸແຕ່ຍ້າຍປູກຈົນເຖິງ ເກັບກ່ຽວປະມານ 50-120 ວັນ ຂຶ້ນກັບແນວພັນດໍຫຼືປີ. ປູກໄດ້ຜົນດີໃນຊ່ວງ ເດືອນຕຸລາ-ມັງກອນ ກະລໍ່າປີສາມາດຂຶ້ນໄດ້ໃນດິນເກືອບທຸກສະນິດແຕ່ມັກດິນຊາຍແກມຕົມ ປະຕິກິລິຍາຂອງດິນ(pH) 6-6,5°C

ແນວພັນ: ກະລໍ່າປີສາມາດແຍກໄດ້ເປັນ 3 ກຸ່ມໃຫຍ່ຄື:

ກະລໍ່າປີທໍາມະດາ (Common cabbage): ກະລໍ່າປີສະນິດນີ້ມີຜູ້ປູກຫຼາຍແລະນິຍົມບໍລິໂພກ

ຫຼາຍມີລັກສະນະຫົວກົມ(ຕັ້ງແຕ່ກົມຫົວແຫຼມເປັນຮູບຫົວໃຈຈົນເຖິງກົມແພບຮາບມີສີຂຽວຫາຂຽວອ່ອນເປັນພັນທີ່ທົນຮ້ອນອາຍຸການເກັບກ່ຽວສັ້ນໄດ້ແກ່ພັນລູກປະສົມ King of Yield/ ເຄວາຍ (ky)/ພັນລູກປະສົມ King of King \ເຄເຄ(KK) ພັນໂຄ ເປັນຮາເກັນຫຼືພັນໂກເດນເອເຄ ເປັນຕົ້ນ.

ກະລໍ່າປີແດງ

(Red Cabbage)

ມີລັກສະນະຫົວຂ້ອນຂ້າງກົມ ມີສີແດງແກມສຸດສ່ວນໃຫຍ່ມີອາຍຸ
ການເກັບການເກັບກ່ຽວປານກາງແລະຍາວຕ້ອງການອາກາດໜາວ ເຢັນພໍສົມຄວນ
ໄດ້ພັນລູກລູບີຄອນ, ລູບີເພີເຟັກຊັນ(Rubyperfection).

ກະລໍ່າປີໃບຍົກ (Savoy Cabbage)\var. sabauda L. ມີລັກສະນະ
ໃບຍົກ ແລະ ເປັນຄົ້ນຫຼາຍຕ້ອງການອາກາດໜາວເຢັນໃນຊ່ວງເວລາປູກ ແລະ
ຊ່ວງໄລຍະການຈະເລີນເຕີບໂຕ ພຶດສະນິດນີ້ແມ່ນນິຍົມປູກ ໃນເຂດໜາວ
(ຢູໂຣບ, ອາເມລິກາເໜືອ)

ການກຽມດິນ:

ຊຸດໄຖເລິກ 15-20 cm. ຕາກດິນໄວ້ປະມານ 5-10 ວັນ ປົນດວ້ຍ
ຝຸ່ນຄອກຫຼືບົ່ມ. ຖ້າໜານກ້າເບ້ຍຕ້ອງທຸບໜ້າດິນໃຫ້ລາກຽດເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີເມັດທີ່ມີ
ຂະໜາດນ້ອຍຕົກເລິກລົງໄປໃນດິນຈະເຮັດໃຫ້ບໍ່ງອກ ແຕ່ຖ້າເປັນໜານປູກໃຫ້
ທຸບດິນທຳມະດາ ບໍ່ລະອຽດຫຼາຍກໍໄດ້.

ການປູກ: ເນື່ອງຈາກກະລໍ່າປີນິຍົມປູກໃນບ້ານເຮົາ ເປັນພັນດໍ ມີຊົງພຸ່ມ
ແລະ ຫົວຂະໜາດນ້ອຍ ດັ່ງນັ້ນໃຊ້ໄລຍະປູກລະຫວ່າງຕົ້ນແລະແຖວປະມານ
40X40 cm. ການປູກອາດຈະປູກ ແບບແຖວຄູ່ກໍໄດ້.

ການບົວລະບັດຮັກສາ:

ການໃສ່ຝຸ່ນ: ພຶດດັ່ງກ່າວນີ້ຕ້ອງຝຸ່ນພໍສົມຄວນດັ່ງນັ້ນ ການກຳນົດຝຸ່ນ
ເພື່ອນຳໃຊ້ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແນ່ໃສ່ການລຸດຕົ້ນທຶນການຜະລິດ

ແລະໃຫ້ມີປະສິດທິພົນສູງດ້ານການຜະລິດໂດຍສະເພາະດ້ານການຈະເລີນເຕີບ
ໂຕທາງໃບແລະທາງກ້ານແລະລຳຕົ້ນແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນນຳໃຊ້ອາຫານຕົ້ນຕໍ
ເຊັ່ນ: N ແລະ K ເພື່ອໃຊ້ໃນການສ້າງຈະເລີນເຕີບໂຕດັ່ງນັ້ນຜູ້ນທີ່ແນະນຳໃຊ້ຄື:
ສູດ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ຜູ້ນ N:P:K ສູດ 13-13-21 ຫຼືສູດທີ່ໃກ້ຄຽງກັນ
ນີ້ໃນຈຳນວນ 300kg\ha ໂດຍແບ່ງໃສ່ 3 ເທື່ອ: ເທື່ອທີ 1 ໃສ່ເຄິ່ງໜຶ່ງ ເປັນຜູ້ນ
ຮອງພື້ນຕອນປູກແລ້ວພວນດິນປົກ. ເທື່ອທີ 2: ໃສ່ເມື່ອມີອາຍຸປະມານ 10-20 ວັນ
ຫຼັງຍ້າຍປູກຈຳນວນເຄິ່ງໜຶ່ງຈາກສ່ວນທີ່ເຫຼືອຄັ້ງທຳອິດພ້ອມນີ້ອາດເພີ່ມຜູ້ນ
ureaອີກ 60-80 kg\ha ເພື່ອເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕລຳຕົ້ນແລະໃບ. ເທື່ອທີ 3
ໃສ່ເມື່ອອາຍຸ 20-30 ວັນ ຈາກສ່ວນທີ່ເຫຼືອທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນ.

ການໃຫ້ນ້ຳ: ຄວນໃຫ້ພຽງພໍແຕ່ຢາໃຫ້ຈົນເກີນໄປໂດຍເບິ່ງຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ
ໃນໜານປູກ.

ການພວນດິນກຳຈັດຫຍ້າ: ຄວນເຮັດໃນໄລຍະທຳອິດເພື່ອເຮັດໃຫ້ດິນລຸ
ລ່ວງຜູ້ຜືງລະບາຍອາກາດແລະນ້ຳໄດ້ດີພ້ອມກັບການກຳຈັດຫຍ້າໄປພ້ອມໆກັນ.
ເມື່ອຕົ້ນພືດມີໃບປົກຄຸມດິນແລ້ວບໍ່ຈຳເປັນເຮັດເລີຍ.

ການເກັບກຽວ:

ອາຍຸເກັບກຽວຂອງກະລຳປີແຕ່ລະພັນບໍ່ຄືກັນສຳລັບພັນດໍທີ່ນິຍົມປູກໃນ
ບ້ານເຮົາອາຍຸການເກັບກຽວປະມານ 50-60 ວັນແຕ່ເປັນພັນປີມີອາຍຸເຖິງ 120 ວັນ.

ການປູກກະລໍ່າປີດອກ

(Cauli Flower)

ກະລໍ່າປີດອກເປັນພືດຜັກທີ່ເຮົາໃຊ້ບໍລິໂພກພາກສ່ວນລໍ່າຕົ້ນທີ່ຄ້າຍດອກຊຶ່ງມີລັກສະນະເປັນສີຂາວ. ແຕ່ກ່ອນຜັກຊະນິດນີ້ຕ້ອງປູກໃນເຂດໜາວແຕ່ໃນປະຈຸບັນການຄົ້ນຄ້ວາຈຶ່ງໄດ້ກະລໍ່າດອກພັນໃໝ່ທີ່ສາມາດປູກໄດ້ທັງລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ ແຕ່ໃຫ້ເປັນບ່ອນມີອາກາດໃນເວລາກາງຄືນເຢັນພໍສົມຄວນ.

ລັກສະນະທົ່ວໄປ:

ກະລໍ່າດອກເປັນພືດໃນຕະກຸນ Cruciferae ຊື່ວິທະຍາສາດ: Brassica oleraceavar botrytis Linn.ສາມາດຂຶ້ນໄດ້ໃນດິນເກືອບທຸກຊະນິດ. ແຕ່ມັກດິນຮ່ວນບົນຊາຍມີຄວາມເປັນກົດເປັນດັ່ງ pH 6,5-6,7 ຫຼື ເປັນກົດອ່ອນ. ຕ້ອງການອຸ່ນຫະພູມອາກາດໃນເວລາຈະເລີນເຕີບໂຕປະມານ 24°C.

ພັນທີ່ໃຊ້ປູກ:

ການປູກກະລໍ່າດອກໃຊ້ພັນເອີລີໂນບອນ ຫຼືພັນອື່ນໆທີ່ມີອາຍຸສັ້ນເກັບກ່ຽວໄດ້ພາຍໃນ 60 ວັນປະຈຸບັນນີ້ມີເມັດພັນຂາຍທົ່ວໄປ ປູກກັນໄດ້ຕະຫຼອດປີ.

ການຕຽມດິນ:

ການຕຽມດິນໜານກ້າ:ໃຫ້ຊຸດຫຼືໄຖເລິກປະມານ 10-15 ຊຕມ .ຕາກດິນໄວ້ປະມານ 5-7 ວັນ ໃສ່ຝຸ່ນຄອກ ຫຼື ຝຸ່ນບົ່ມໃຫ້ຫຼາຍຄືນເຂົ້າກັນໃຫ້ທົ່ວພວນ ແລະມອບດິນໃຫ້ລະອຽດຍົກເປັນໜານ.

ການຕຽມໜານປູກ: ກະລໍ່າດອກ ເປັນພືດທີ່ມີລະບົບຮາກຕົ້ນການຕຽມດິນໃຫ້ເລິກປະມານ 15-20 ຊັງຕີແມັດ ຕາກດິນໄວ້ 7-10 ວັນ ໃສ່ຝຸ່ນບົ່ມຫຼືຝຸ່ນຄອກ ໃຫ້ຫຼາຍບົນດິນໃຫ້ລະອຽດ ເກັບຫຍ້າ ແລະ ເສດໄມ້ອອກໃຫ້ໜົດ ຍົກເປັນໜານຕຽມປູກຕໍ່ໄປ.

ການປູກ:

ການກ້າແກ່ນ: ກະລໍ່າດອກຕ້ອງກ້າໃຫ້ອອກເປັນຕົ້ນກ້າ ອາຍຸປະມານ 1 ເດືອນແລ້ວຈຶ່ງຍ້າຍໄປປູກຢູ່ໜານ. ຫຼັງຈາກຕຽມດິນໜານກ້າແລ້ວ ໃຫ້ຫວ່ານເມັດທົ່ວພື້ນໜານ ແລ້ວຫວ່ານປົກ ຝຸ່ນຄອກ ຝຸ່ນບົ່ມຫຼືດິນລະອຽດໜາບໍ່ເກີນ 1 ຊມ ຫົດນໍ້າໃຫ້ຊຸ່ມ ແລະ ປົກດ້ວຍເພືອງຫຼືຫຍ້າແຫ້ງ. ເມື່ອຕົ້ນກ້າມີໃບແທ້ ໃຫ້ຖອກແຍກຕົ້ນທີ່ບໍ່ສົມບູນຫຼືຕົ້ນທີ່ບຽດສີກັນອອກ ພ້ອມທັງຈັດໄລຍະໃຫ້ຕົ້ນຫ່າງກັນປະມານ 5-10 ຊມ.

ການປູກລົງໜານ: ຫຼັງຈາກຕົ້ນກ້າມີໃບແທ້ຫຼືອາຍຸປະມານ 30 ວັນໃຫ້ຍ້າຍປູກຢູ່ໜານ ໂດຍໃຊ້ໄລຍະຫ່າງຕົ້ນຕໍ່ຕົ້ນ ປະມານ 40 ຊມ . ໄລຍະຫ່າງແຖວຕໍ່ແຖວ 60 ຊມ. ການປູກໃຫ້ຊຸດຊຸມກ້ວາງ 1,5 ຊມ. ເລິກ 10 ຊມ ແລ້ວຈຶ່ງນໍາຕົ້ນກ້າມາປູກລົງໃນຊຸມ ຖົມດິນບໍລິເວນຕົ້ນໃຫ້ແໜ້ນ ໃຊ້ເພືອງຫຼືຫຍ້າແຫ້ງປົກຕົ້ນ ຫົດໃຫ້ຊຸ່ມ. ການຍ້າຍເບ້ຍຄວນຍ້າຍຕອນບ່າຍຫຼືເວລາຟ້າບົດຢ່າໃຫ້ຮາກໄດ້ຮັບການກະທົບກະເທີອນ.

ການບົວລະບັດຮັກສາ:

ຝຸ່ນທີ່ແນະນໍາໃຫ້ໃສ່ກັບກະລໍ່າດອກ ຄືຝຸ່ນ N:P:K ສູດ 15-15-15 ຫຼື

13-13-21 ຫຼືສູດອື່ນໆທີ່ໃກ້ຄຽງກັນນີ້ ໃສ່ອັດຕາ 300-600 ກລ ຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ ການໃສ່ຝຸ່ນ ເທື່ອທີ 1 ໃສ່ເປັນຝຸ່ນຮອງພື້ນກ່ອນປູກ, ເທື່ອທີ 2 ໃສ່ຫຼັງຈາກປູກໄດ້ 30-40 ວັນ ໂຮຍຂ້າງຫ່າງຈາກຕົ້ນເລັກນ້ອຍແລ້ວພວນດິນປົກ.

ການໃຫ້ນໍ້າ: ເປັນພືດທີ່ຕ້ອງການຄວາມຊຸ່ມຊື່ນ ໃນດິນສູງໃນເວລາການຈະເລີນເຕີບໂຕ. ຄວນຫົດນໍ້າຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ສະໜໍ່າສະເໝີທັງຕອນເຊົ້າແລະຕອນແລງ

ການຄຸມດິນ: (ປົນດິນ) ວັດຖຸທີ່ໃຊ້ໃນການປົນຄຸມດິນຄື: ເພືອງແຫ້ງ ຫຼື ຫຍ້າແຫ້ງ ນອກຈາກນັ້ນຍັງໃຊ້ອຸປະກອນອື່ນໆທີ່ຫາໄດ້ໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ມີລາຄາຖືກ ການປົກຄຸມດິນ ຈະເຮັດໃຫ້ດິນສາມາດ ເກັບຮັກສາຄວາມຊຸ່ມຊື່ນໄວ້ໄດ້ດິນແລະເໝາະສົມແກ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕທັງເປັນການຈຳກັດຫຍ້າອີກດ້ວຍ.

ການປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດຫຍ້າ: ຫຍ້າທຸກຊະນິດເປັນຕົວຍາດແຍ່ງອາຫານ ຈາກພືດທີ່ເຮົາປູກ. ຖ້າມີຫຍ້າຂຶ້ນຕ້ອງກຳຈັດໄວ. ບໍ່ດັ່ງນັ້ນຈະລຳບາກແລະເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເພີ່ມຂຶ້ນ. ການປ້ອງກັນແລະກຳຈັດຫຍ້າອາດໃຊ້ແຮງຄົນ ຫຼື ຫຼື ໃຊ້ສານເຄມີກໍໄດ້.

ການຄຸມດອກ: ເມື່ອດອກມີຂະໜາດເສັ້ນຜ່າສູນກາງ 5-7 ຊມ ຫຼື ດອກໃຫ້ຈົນໄດ້ຂະໜາດແລ້ວ ໃຫ້ຮວບໃບທີ່ຊານດອກ 3-4 ໃບເຂົ້າຫາກັນພຽງຫລົມໆ ແລ້ວມັດໄວ້ຈະເຮັດໃຫ້ດອກມີສີຂາວນວນ ເປັນໜ້າບໍລິໂພກ.

ການເກັບກຽວ:

ສຳຫຼັບພັນດໍ ແມ່ນນິຍົມປູກຢູ່ບ້ານເຮົາ ອາຍຸການເກັບກຽວປະມານ 60 ວັນ ຫຼັງຈາກຫວ່ານກ້າ. ແຕ່ຖ້າເປັນພັນປີ ຕ້ອງໃຊ້ເວລາເຖິງ 90 ວັນ ຫຼື ຫຼາຍກ່ວານີ້ເລັກນ້ອຍ. ກະລໍ່າດອກ ຄວນເລືອກເກັບຕອນດອກຍັງອ່ອນ ແຕ່ດອກໃຫ້ຍຄື: ໜ້າດອກພຽງ ເມື່ອດອກຈະພໍເກັບແລ້ວ ໃຫ້ເອົາໃບຄຸມອອກຫຼັງຈາກຄຸມດອກ 5-7 ວັນ ຫຼື ຫຼາຍກ່ວານີ້ກໍສາມາດເກັບກຽວໄດ້. ໃຊ້ມິດຕັດຕົ້ນກະລໍ່າດອກໃຫ້ມີສ່ວນຂອງໃບ ບໍລິເວນໃກ້ດອກຕິດມານຳ 2-3 ໃບ ເພື່ອປ້ອງກັນດອກເສຍຫາຍໃນເວລາຂົນສົ່ງ.

ຜັກກາດນາ

(Chinese Kale)

ຜັກກາດນາເປັນພືດທີ່ບໍລິໂພກ ສ່ວນຝປ ແລະ ລຳຕົ້ນ. ເປັນຜັກທີ່ນິຍົມບໍລິໂພກທົ່ວໄປ ໂດຍສະເພາະແມ່ນນຳໃຊ້ນຳຮ້ານອາຫານຕ່າງໆ, ຜັກກາດນາ ມີຖິ່ນກຳເນີດໃນ ທະວບອາຊີ ແລະ ມີປູກຫຼາຍໃນປະເທດອາຊີຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ເຊັ່ນ: ຈີນ, ໄຕ້ຫວັນ, ມາເລເຊຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະອື່ນໆ.

ລັກສະນະທົ່ວໄປ:

ຜັກກາດນາເປັນພືດທີ່ຈັດເຂົ້າໃນຕະກຸນ Cruciferae ມີຊື່ທາງວິທະຍາສາດວ່າ Brassica alboglabra Bailey. ຜັກກາດນາເປັນຜັກອາຍຸ 1 ປີ ແຕ່ປູກເປັນຜັກອາຍຸປີດຽວ(Annual). ອາຍຸຕັ້ງແຕ່ຫວ່າງຫຼືຍອດເມັດເຖິງເກັບກ່ຽວ ປະມານ 45-55 ວັນ ຜັກກາດນາສາມາດປູກໄດ້ຕະຫຼອດປີ ແຕ່ຊ່ວງເວລາທີ່ປູກໄດ້ດີແມ່ນຊ່ວງເດືອນ ຕຸລາ- ເມສາ. ຜັກກາດນາສາມາດເກີດໃນດິນເກືອບທຸກຊະນິດ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນສົມຄວນ ປະຕິກິລິຍາຂອງດິນ PH 5.5-6.8 ມີຄວາມຊຸ່ມຊື່ນໃນດິນສູງ ສະໝໍ່າສະເໝີ.

ພັນທີ່ໃຊ້ປູກ:

ພັນ ທີ່ນິຍົມ ປູກ ໃນບ້ານ ເຮົາ ເປັນຜັກກາດນາຂາວຊື່ງປະກອບມີ:

ພັນໃບມົນ: ລັກສະນະໃບກ້ວາງ, ປ້ອງສັ້ນ, ປາໃບມົນ, ໜ້າໃບເປັນຫຍໍ້ເລັກນ້ອຍ.

ພັນ ໃບ ແຫຼມ: ລັກສະນະ ໃບ ແຄບ, ປາຍໃບແຫຼມ, ປ້ອງຫ່າງ, ຂໍ້ຫ່າງ, ໜ້າໃບລຽບ.

ພັນກ້ານ: ລັກສະນະໃນແຫຼມ, ແຕ່ຈຳນວນ ໃບຕໍ່ຕົ້ນມີຈຳນວນໜ້ອຍກວ່າປ້ອງຍາວ.

ການຕຽມດິນ:

ການກຳເບ້ຍ ແລະ ການຍ້າຍເບ້ຍ: ຫຼັງຈາກຕຽມດິນໜານກຳແລ້ວໃຫ້ຫວ່ານເມັດພັນໃຫ້ກະຈາຍທົ່ວໜານ ປົກດ້ວຍຝຸ່ນບົ່ມ ຫຼື ຝຸ່ນຄອກໜາປະມານ 0.5 -1 ຊມ. ສຳເລັດແລ້ວຫົດນຳດ້ວຍບົວຜອຍລະອຽດ ແລ້ວປົກດ້ວຍເພືອງບາງໆ

ການປູກລົງໜານ: ການຕຽມດິນໃຫ້ໄຖ-ຊຸດ ເລິກປະມານ 20-30 ຊຕມ. ພວນ ແລະ ຍ່ອງດິນໃຫ້ລະອຽດ ປະສົມຝຸ່ນຄອກ ຫຼື ຝຸ່ນບົ່ມໃຫ້ລະອຽດ ແລ້ວຢອດເມັດລົງເທິງໜ້າໜານ ໂດຍໃຊ້ໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງຈຸດ/ຈຸດ 25 ຊມ; ແຖວ/ແຖວ 40 ຊຕມ, ຢອດເມັດຈຸດລະ 3-5 ເມັດ ເອົາດິນປົກໜ້າ 0.5 ຊຕມ. ເມື່ອຕົ້ນເບ້ຍອາຍຸໄດ້ 15-20 ວັນ ຖອນແຍກໃຫ້ໄດ້ສຸມລະ 1 ຕົ້ນ.

ການບົວລະບັດຮັກສາ:

ການໃສ່ຝຸ່ນ: ພຶດດັ່ງກ່າວນີ້ຕ້ອງການຝຸ່ນພໍສົມຄວນ ດັ່ງນັ້ນ ການກຳນົດຝຸ່ນເພື່ອນຳໃຊ້ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແນໃສ່ຫຼຸດຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງດ້ານຜົນຜະລິດ ໂດຍສະເພາະ ດ້ານການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງໃບ ແລະ ລຳຕົ້ນຫຼືກ້ານ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ຝຸ່ນ N:P:K ສູດ 20:11:11 ຫຼື 16:8:8 ຫຼືສູດທີ່ໃກ້ຄຽງນີ້ ໃນອັດຕາ 300-600 ກິໂລ/ເຮັກຕາ ໂດຍແບ່ງໃສ່ 3 ເທື່ອ: ເທື່ອທີ 1 ໃສ່ເຄິ່ງໜຶ່ງ ເປັນຝຸ່ນຮອງພື້ນຕອນປູກແລ້ວພວນດິນປົກ. ເທື່ອທີ 2 ໃຫ້ໃສ່ເມື່ອພຶດມີອາຍຸ 10-20 ວັນ ຈຳນວນເຄິ່ງໜຶ່ງສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອທຳອິດ ພ້ອມນີ້ອາດເພີ່ມ ຢູ່ເຣຍ 80-150 ກລ/ຮຕ ເພື່ອເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕລຳຕົ້ນ ແລະ ໃບ, ເທື່ອ 3 ເມື່ອອາຍຸ 25-30 ວັນ ຈາກສ່ວນທີ່ເຫຼືອທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນ.

ການໃຫ້ນໍ້າ: ຄວນໃຫ້ຢ່າງພຽງພໍ ແຕ່ຢ່າໃຫ້ຈົນປຽກເກີນໄປ ໂດຍເບິ່ງຄວາມຊຸ່ມໃນໜານປູກ.

ການພວນດິນກໍາຈັດຫຍ້າ: ຄວນເຮັດໃນໄລຍະທໍາອິດເພື່ອເຮັດໃຫ້ດິນລຸໂລ່ງຜຸຜົງ ລະບາຍອາກາດ ແລະ ນໍາໄດ້ດີ ພ້ອມກັບການກໍາຈັດຫຍ້າໄປພ້ອມກັນ. ເມື່ອຕົ້ນພືດມີໃບປົກຄຸມດິນແລ້ວ ບໍ່ຈໍາເປັນເຮັດເລີຍ.

ການເກັບກຽວ:

ຜັກກາດນາ ເປັນພືດທີ່ປູກໃນບ້ານເຮົາມີອາຍຸເກັບກຽວ 45-55 ວັນ ຫຼັງຈາກປູກຊຶ່ງເປັນຜັກກາດນາທີ່ ໃຫຍ່ ເຕັມທີ່. ນອກຈາກນີ້ ເຮົາຍັງໄດ້ຜັກກາດນາອ່ອນ ຫຼື ຮ້ອງວ່າ ຍອດຜັກກາດນາ ຊຶ່ງໄດ້ຈາກການຖອນແຍກ ເວລາອາຍຸປະມານໄດ້ 30 ວັນ.

ຜັກກາດຫົວ

ຜັກກາດຫົວ ເປັນພືດຜັກ ທີ່ເຮົາໃຊ້ປູກເພື່ອບໍລິໂພກພາກສ່ວນຮາກທີ່ຂະຫຍາຍໃຫຍ່ຂຶ້ນ, ເນື້ອມີສີຂາວ ຫານໄດ້ຫຼາຍຢ່າງ ເຊັ່ນ: ປະເພດແກງຈິດ. ຜັກກາດຫົວເປັນພືດທີ່ມີຖິ່ນກຳເນີດໃນທະວີບອາຊີ ປູກຫຼາຍໃນປະເທດຈີນ, ຍີ່ປຸ່ນ ແລະ ໄທ.

ລັກສະນະທົ່ວໄປ:

ຜັກກາດຫົວເປັນພືດຜັກຢູ່ໃນຕະກຸນ Cruciferae ມີຊື່ວິທະຍາສາດວ່າ: *Raphanussativus* var. *longipinnatus* Linn. ເປັນພືດຜັກລົ້ມລຸກ ມີອາຍຸ ສັ້ນປີດຽວ (Annual) ອາຍຸຕັ້ງແຕ່ຢອດເມັດເຖິງເກັບກ່ຽວປະມານ 42 – 60 ວັນ, ຮາກຂະຫຍາຍເປັນຫົວສີຂາວຈະເລີນເຕີບໂຕເທິງໜ້າດິນເລັກນ້ອຍ, ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຈະເລີນເຕີບໂຕໃນດິນ ລັກສະນະຂອງຫົວແຕກຕ່າງກັນເຊັ່ນ: ເປັນຮູບຊົງບັ້ງ, ຮູບຊົງກົມ, ຮູບກ້ວຍຍາວ ຫຼື ອື່ນໆ. ທັງໝົດຂຶ້ນຢູ່ກັບລັກສະນະປະຈຳພັນແຕ່ລະພັນ. ຜັກກາດຫົວສາມາດເຕີບໂຕໃນດິນເກືອບທຸກຊະນິດ ແຕ່ມັກດິນຫ່າງປົນຊາຍ ປະຕິກິລິຍາຂອງດິນ(PH) 5,8 – 6,8 ຫຼື ເປັນກົດເລັກນ້ອຍ, ມີຄວາມຊຸ່ມໃນດິນສູງພໍສົມຄວນ. ບ້ານເຮົາສາມາດປູກໄດ້ຕະຫຼອດປີ ແຕ່ຊ່ວງເວລາເໝາະສົມ ຄື: ຊ່ວງເວລາທີ່ມີອຸ່ນຫະພຸມ 18 – 24 ອົງສາເຊ ຫຼື ລະຫວ່າງເດືອນຕຸລາ (10) ຫາ ເດືອນມັງກອນ(1).

ພັນທີ່ໃຊ້ປູກ:

ພັນທີ່ນິຍົມປູກໃນບ້ານເຮົາ ສ່ວນຫຼາຍເປັນພັນດໍ ເຊັ່ນພັນ: ເຄຍູ 1 ແລະ ພັນອື່ນໆ

ການຕຽມດິນ:

ເນື່ອງ ຈາກຜັກກາດຫົວ ເປັນພືດທີ່ມີຮາກເລິກ ຄວນຊຸດຮາກເລິກ ປະມານ 60 ຊມ. ຕາກດິນໄວ້ 7-10 ວັນ ແລ້ວໃສ່ດ້ວຍຝຸ່ນຄອກ ຫຼືຝຸ່ນບົມ ຄົນເຂົ້າກັນໃຫ້ທົ່ວ, ພວນດິນໃຫສະອາດ, ເກັບຫຍ້າ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອອອກ ຍົກໜ້າດິນຂຶ້ນໃຫ້ເປັນໜານໆ.

ການປູກ:

ໄລຍະຫ່າງທີ່ເໝາະສົມລະຫວ່າງຊຸມຫ່າງກັນປະມານ 25 ຊຕມ. ຫຼັງ ຈາກຕຽມດິນແລ້ວ ໃຫ້ເຮັດຊຸມນ້ອຍໆ ແລ້ວຢອດເມັດໃນຊຸມ ໆລະ 3-5 ເມັດ ປົກດິນໜາປະມານ 0.5 ຊຕມ. ຫົດນ້ຳໃຫ້ຊຸ່ມ ແລ້ວປົກດ້ວຍເພືອງແຫ້ງ ຫຼື ຫຍ້າແຫ້ງ ເພື່ອຮັກສາຄວາມຊຸ່ມຂອງດິນໃນເບື້ອງຕົ້ນ ຫຼັງຈາກເບ້ຍໆອກ ປະມານ 15 ວັນ ຫຼື ມີໃບແທ້ 2-3 ໃບ ຄວນຖອນແຍກໃຫ້ເຫຼືອຊຸມລະ 1 ຕົ້ນ.

ການບົວລະບັດຮັກສາ:

ການໃສ່ຝຸ່ນ: ຝຸ່ນທີ່ແນະນຳໃຫ້ໃສ່ ຄືຝຸ່ນ: N:P:K ສູດ 15-15-15 ຫຼື 16-16-21 ຫຼື ສູດອື່ນໆທີ່ໃກ້ຄຽງກັນນີ້. ໃສ່ໃນອັດຕາ 300-600 ກລ ຂຶ້ນຢູ່ກັບ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ. ການໃສ່ຝຸ່ນ ເທື່ອທີ 1 ໃສ່ເປັນຝຸ່ນຮອງພື້ນກ່ອນ ປູກ, ເທື່ອທີ 2 ຫຼັງຈາກປູກໄດ້ 30-40 ວັນ ໂຮຍຂ້າງຈາກຕົ້ນເລັກນ້ອຍ ພວນດິນ ປົກຫຼັງຈາກປູກໂດຍໃສ່ແບບໂຮຍຂ້າງຕົ້ນກ່ອນແລ້ວພວນດິນປົກ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງໃສ່ຝຸ່ນເພີ່ມ ອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ຝຸ່ນແອມໂມເນຍຊຸນເຟດ ຫຼື ຢູເຣຍ ໃນຊ່ວງການຈະ ເລີນເຕີບໂຕ. ເທື່ອທີ 2 ໃສ່ຕອນພືດມີອາຍຸປະມານ 20-85 ວັນ ໂດຍໃສ່ ແບບໂຮຍຂ້າງຕົ້ນ ແລ້ວພວນດິນປົກ. ນອກຈາກນີ້ ໄລຍະທຳອິດຂອງການຈະ ເລີນເຕີບໂຕ ອາດຈະໃສ່ ຝຸ່ນທີ່ແນະນຳໃສ່ສູດ 13-13-21 ຫຼື 15 -15-15 ໃນ ອັດຕາ 300-600 ກິໂລ/ເຮັກຕາ ທັງນີ້ຂຶ້ນຢູ່ກັບຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງດິນ. ໃຫ້ແບ່ງໃສ່ 2 ເທື່ອ: ເທື່ອທີ 1 ໃສ່ຕອນປູກຮອງພື້ນແລ້ວພວນປົກລົງໃນດິນ, ເພີ່ມອີກກໍໄດ້ເຊັ່ນ: ຢູເຣຍ ຫຼື ແອມໂມເນຍໄນເຕຼດ ຈຳນວນ 60 ກິໂລ/ເຮັກຕາ ເພື່ອເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕໃນເບື້ອງຕົ້ນ.

ການໃຫ້ນໍ້າ: ຄວນໃຫ້ນໍ້າຢ່າງສະໝໍ່າສະເໝີແລະພຽງພໍທັງເຊົ້າ ແລະ ແລງ, ຖ້າຜັກກາດຫົວຂາດນໍ້າ ຈະເຮັດໃຫ້ຂະໜາດຂອງຄຸນນະພາບຫຼຸດລົງໄປ.

ການພວນດິນ: ຄວນເຮັດຕອນທີ່ຫຍ້າຍັງມີໜ້ອຍ ແລະ ຕົ້ນຜັກກາດຫົວຍັງນ້ອຍຢູ່ ນອກຈາກນີ້ ຄວນເຮັດດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ ຢ່າໃຫ້ໃກ້ຕົ້ນເກິນໄປ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ກະທົບກະເທືອນເຖິງຮາກໄດ້.

ການເກັບກ່ຽວ:

ຜັກກາດຫົວສ່ວນໃຫຍ່ເປັນພັນດໍ ມີອາຍຸເກັບກ່ຽວ 42-60 ວັນ ແຕ່ຖ້າເປັນພັນປີແມ່ນຫຼາຍກວ່ານີ້. ຫຼັງຈາກຜັກກາດຫົວມີອາຍຸເກັບກ່ຽວ ໃຫ້ຟ້າວເກັບມັງນທັນທີ ຢ່າປ່ອຍໃຫ້ກາຍອາຍຸເກັບກ່ຽວ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບຂອງຫົວຫຼຸດລົງ, ລົດຊາດບໍ່ດີ, ດິນໜຽວ ແລະ ນໍ້າໜັກໜ້ອຍ.

ຜັກກາດຂາວ

(Chinese Cabbage)

ຜັກກາດຂາວ ເປັນຜັກຢູ່ໃນຕະກຸນ Cruciferae ມີຊື່ທາງວິທະຍາສາດ ວ່າ Brassica penkinensis (Lour) ມີຖິ່ນກຳເນີດໃນທະວີບອາຕາເວັນອອກສຽງໃຕ້ ມີປູກຫຼາຍໃນປະເທດຈີນຕອນໃຕ້, ໃຕ້ຫວັນ, ຫວຽດນາມ, ສ ປ ປ ລາວ, ໄທ. ຜັກຊະນິດນີ້ ເປັນທີ່ນິຍົມຂອງຄົນສ່ວນຫຼາຍ ໂດຍບໍລິໂພກພາກສ່ວນໃບເປັນ ຜັກສົດ ຫຼື ໃຊ້ປະກອບເປັນອາຫານອື່ນໆ.

ລັກສະນະທົ່ວໄປ:

ຜັກກາດຂາວມີຊື່ເອີ້ນກັນຫຼາຍຊື່ white Cabbage. Celery Cabbage, Peking cabbage. ຜັກກາດຂາວເປັນຜັກທີ່ມີອາຍຸປີດຽວ (Annual) ໃນບ້ານເຮົາ ສາມາດປູກໄດ້ຕະຫຼອດປີ ແຕ່ປູກໄດ້ດີທີ່ສຸດແຕ່ເດືອນ ຕຸລາ-ກຸມພາ ຈະເລີນ ເຕີບໂຕໄດ້ໃນດິນເກືອບທຸກຊະນິດ ແຕ່ດິນທີ່ໝາະສົມທີ່ສຸດແມ່ນດິນຊາຍ ແກມຕົມທີ່ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນສູງປະຕິກິລິຍາຂອງດິນ (PH) 6,0-6.8 ພຶດນິ ຕ້ອງການຄວາມຊູ່ມຊື່ນຂອງດິນຕ້ອງສູງ ຕະຫຼອດລະດູປູກ ຕ້ອງການຮັບແສງ ແດດຕະຫຼອດວັນ ອຸ່ນຫະພູມເໝາະສົມ 15-22 °C

ແນວພັນ:

ພັນຜັກກາດຂາວທີ່ໃຊ້ປູກໃນບ້ານເຮົາ ມີ 3 ປະເພດໃຫຍ່ໆ ຄື:

ຜັກຂາວປີຍາວ: ລັກສະນະ ສູ=ຮູບ ໄຂ່ (ພັນ ມີຊື່ລືຫຼືຜັກກາດຫົງ, ຜັກກາດຂາວປີຝຣັ່ງ).

ຜັກຂາວປີກົມແໜ້ນ: ລັກສະນະສັ້ນອ້ວນກົມ (ຊາລາເດຍ, ຊົງປີຄອນ ແລະອື່ນໆ).

ພັນຂາວປີຫຼິນ: ເປັນຜັກກາດທີ່ໃຊ້ປູກທົ່ວໄປ ໃນບ້ານ ເຮົາເຊັ່ນ: ຜັກກາດຂາວໃຫຍ່, ຜັກກາດຂາວທຳມະດາ ຊຶ່ງເໝາະສຳລັບເຂດທີ່ມີອຸ່ນພູມສູງ, ຝົນຕົກດີ.

ການຕຽມດິນ:

ໜານກ້າ: ໄຖ-ຊຸດດິນໃຫ້ດີ ຕາກໄວ້ 5-7 ວັນ ເພື່ອຂ້າເຊື້ອພະຍາດໃນດິນ. ຫຼັງຈາກນັ້ນໃສ່ຜຸ່ນຄອກ ຫຼື ຜຸ່ນບົ່ມ ທີ່ລະລາຍຕົວດີແລ້ວໃຫ້ຫຼາຍພວນ-ຍ້ອງດິນໃຫ້ລະອຽດ ໂດຍສະເພາະໜ້າດິນເພື່ອປ້ອງກັນບໍ່ໃຫ້ເມັດ ຊຶ່ງມີຂະໜາດນ້ອຍລົງໄປໃນດິນເລິກ.

ໜານປູກ: ຜັກກາດຂາວເປັນຜັກທີ່ມີລະບົບຮາກຕົ້ນ ຄວນໄຖເລິກປະມານ 15-20 ຊ.ຕມ. ຕາກດິນໄວ້ 5-7 ວັນ ປະສົມຜຸ່ນບົ່ມຫຼືຜຸ່ນຄອກ ພຸ່ນດິນໃຫ້ລະອຽດ.

ການປູກ:

ປູກ ແບບ ຫວ່ານ ເມັດພັນ ໃຫ້ກະຈາຍທົ່ວໜານ: ຊຶ່ງການປູກແບບນີ້ເໝາະສຳລັບເມັດພັນລາຄາຖືກ ຄວນຫວ່ານໃຫ້ເມັດກະຈາຍສະໝໍ່າສະເໝີ ເນື່ອງຈາກເມັດຜັກດັ່ງກ່າວເປັນເມັດທີ່ນ້ອຍ ຄວນເອົາເມັດພັນປົນກັບດິນຊາຍກ່ອນຫວ່ານ ເພື່ອໃຫ້ເມັດກະຈາຍສະໝໍ່າສະເໝີ. ໃຊ້ຜຸ່ນບົ່ມຫຼືຜຸ່ນຄອກຫວ່ານທັບລົງໄປໜາປະມານ 0.5-1 ຊ.ຕມ. ເພື່ອຊ່ວຍຮັກສາຄວາມຊຸ່ມແລ້ວປົກເພື່ອງອີກຊັ້ນໜຶ່ງ ທີ່ດນ້ຳດ້ວຍບົວລະອຽດທົ່ວໜານ ຫຼັງຈາກຕົ້ນກ້າງອກ ແລະ ມີໃບແທ້ 1-2 ໃບຈະເລີ່ມ ມີຮາກ, ໃຫ້ຖອນແຍກເພື່ອຈັດໄລຍະປູກໃຫ້ໄດ້ລະຫວ່າງຕົ້ນ 50x50 ຊ.ຕມ.

ການປູກແບບໂຮຍເປັນແຖວ ຫຼືຢອດເປັນຊຸມ: ໃຫ້ໂຮຍເມັດໜ້າໜານແລ້ວກົບດ້ວຍຜຸ່ນຄອກຫຼືຜຸ່ນບົ່ມທີ່ສະລາຍຕົວດີແລ້ວ ໜາປະມານ 0.5-1 ຊມ, ເລິກປະມານ 0.5-1 ຊ.ຕມ. ເມັດຄວນໂຮຍໃຫ້ຫ່າງ ກັນພໍສົມຄວນແລ້ວປົກດ້ວຍຜຸ່ນບົ່ມຫຼືຜຸ່ນຄອກ ທີ່ສະຫຼາຍຕົວດີແລ້ວ ທີ່ດດ້ວຍນ້ຳບົວຜອຍລະອຽດທົ່ວໜານ,

ປົກໜ້າໜານດ້ວຍເພືອງ ແຫ້ງບາງໆ ເພື່ອຊ່ວຍເກັບຮັກສາຄວາມຊຸ່ມໃນດິນ ແລະ ປ້ອງກັນການກະທົບຂອງນ້ຳຕົ້ນກ້າທີ່ຍັງນ້ອຍຢູ່. ການຍ້າຍເບ້ຍຄວນຍ້າຍຕອນບ່າຍ ຫຼື ຕອນຟ້າບົດ. ເບ້ຍທີ່ເໝາະສົມໃນການຍ້າຍປູກຄວນມີອາຍຸ 30-35 ວັນ.

ການບົວລະບັດຮັກສາ:

ການໃສ່ຜຸ່ນ: ເນື່ອງຈາກຜັກກາດຂາວເປັນຜັກກິນໃບ ຕ້ອງການຜຸ່ນຫຼາຍພໍສົມຄວນ ດັ່ງນັ້ນການກຳນົດຜຸ່ນເພື່ອນຳໃຊ້ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ແນໃສ່ລົດຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ແລະ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງດ້ານຜົນຜະລິດ ໂດຍສະເພາະດ້ານການຈະເລີນເຕີບໂຕທາງໃບ ແລະ ລຳຕົ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງແນະນຳໃຫ້ໃຊ້ຜຸ່ນ N:P:K 10-22-22 ຫຼື 16-8-8 ຫຼື ສູດທີ່ໃກ້ຄຽງກັນນີ້ ໃນຈຳນວນ 300-600 ກິໂລ/ເຮັກຕາ ໂດຍແບ່ງໃສ່ 3 ເທື່ອ: ເທື່ອທີ 1 ໃສ່ເຄິ່ງໜຶ່ງ ເປັນຜຸ່ນຮອງພື້ນຕອນປູກແລ້ວພວນດິນປົກ. ເທື່ອທີ 2 ໃຫ້ໃສ່ເມື່ອພືດມີອາຍຸ 10-20 ວັນ ຈຳນວນເຄິ່ງໜຶ່ງສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອທຳອິດ ພ້ອມນີ້ອາດເພີ່ມ ຢູ່ເຣຍ 80-150 ກລ/ຮຕ ເພື່ອເລັ່ງການຈະເລີນເຕີບໂຕ, ເທື່ອ 3 ເມື່ອອາຍຸ 25-30 ວັນ ຈາກສ່ວນທີ່ເຫຼືອທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນເບື້ອງຕົ້ນນັ້ນ.

ການໃຫ້ນ້ຳ: ຄວນໃຫ້ຢ່າງພຽງພໍ ແຕ່ຢ່າໃຫ້ຈົນປຽກເກີນໄປ ໂດຍເບິ່ງຄວາມຊຸ່ມໃນໜານປູກ.

ການພວນດິນກຳຈັດຫຍ້າ: ຄວນເຮັດໃນໄລຍະທຳອິດເພື່ອເຮັດໃຫ້ດິນລຸໂລ່ງຜຸ່ງຜຸ່ງ ລະບາຍອາກາດ ແລະ ນຳໄດ້ດີ ພ້ອມກັບການກຳຈັດຫຍ້າໄປພ້ອມກັນ. ເມື່ອຕົ້ນພືດມີໃບປົກຄຸມດິນແລ້ວ ບໍ່ຈຳເປັນເຮັດເລີຍ.

ການເກັບກຽວ:

ໃຫ້ໃຊ້ມືດຄົມໆຕັດທີ່ເຫງົ້າຕົ້ນ ຕັດແຕ່ງໃບທີ່ເປັນພະຍາດຫຼືຖືກແມງກັດອອກ ຄວນປະໃບນອກໄວ້ ເພື່ອປ້ອງກັນການກະທົບ ໃນເວລາຂົນສົ່ງ.

ຂໍໂທດຫຼາຍໆ

ປຶ້ມຫົວດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ສາມາດນຳ
ມາເຜີຍແຜ່ໄດ້ ເນື່ອງຈາກຍັງບໍ່
ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໃຫ້ເຜີຍແຜ່
ໄດ້ຢ່າງເປັນທາງການເທື່ອ...

ດ້ວຍຄວາມຮັກແພງ